

РЕШЕНИЕ

№ 525

гр. София, 18.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 13-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на десети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Христо Лазаров

Членове: Женя Д.а
Николай Ст. Метанов

при участието на секретаря Ива Андр. Иванова
като разгледа докладваното от Николай Ст. Метанов Въззивно търговско дело № 20221001000203 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 613а ТЗ.

Образувано е по въззивна жалба вх. № 10287 от 22.02.2022г. по описа на Софийски градски съд на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, срещу решение № 118 от 14.02.2022г., постановено по т.д. № 932 по описа за 2021г. на Софийски градски съд, търговско отделение, VI-11 състав, с което е открито производство по несъстоятелност на основание чл.630, ал.1 ТЗ на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, обявена е неплатежоспособността на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, с начална дата 01.03.2020г., допуснато е обезпечение чрез обща възбрана и запор върху имуществото на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, назначен е временен синдик.

Въззивникът обжалва решението, в частта относно определената начална дата на неплатежоспособността – 01.03.2020г., като твърди, че същото е неправилно, по подробно изложени съображения, като иска да бъде отменено и да бъде определена начална дата на неплатежоспособността – 11.05.2021г.

Софийският апелативен съд, за да се произнесе, съобрази следното:

С обжалваното решение е открито производство по несъстоятелност на основание чл.630, ал.1 ТЗ на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, обявена е неплатежоспособността на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, с начална дата 01.03.2022г., допуснато е обезпечение чрез обща възбрана и запор върху имуществото на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, и е назначен временен синдик.

С молбата по чл.625 ТЗ е представено решение от 15.03.2021г., постановено по арбитражно дело № 32 по описа за 2020г. на Арбитражния съд при Българската търговско-промишлена палата, с което „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, е осъдено да заплати на „Софийска митрополия/Софийска епархия“ сумата от 158 106,20лв., представляваща неплатен наем за периода от 10.07.2018г. до 22.01.2020г. по договор за наем от 1 август 2013г.; 38 800лв., представляваща неустойка за забава върху неплатения наем за периода на забава преди датата на исковата молба, но най-късно до 22.01.2020г. по договор за наем от 1 август 2013г.; 17 563 арбитражни разноси.

По делото е приета съдебно - счетоводна експертиза, по която вещото лице Д. К. Д., след като се е запознал с материалите по делото и счетоводството на длъжника и балансите за 2018г., 2019г. и 2020г., а дал заключение относно финансово-икономическото състояние на дружеството за 2018г., 2019г. и 2020г., като е посочил : актива и пасива; показателите за рентабилност; показателите за ликвидност; показателите за финансова автономност; размерът на задълженията на молителя към кредиторите, като е констатирал, че последното плащане е от 10.02.2020г. към „Храм Анголов“ ООД, а на 12.02.2020г. е извършено плащане към бюджета; дружеството не извършва търговска дейност, като същата е прекратена от януари 2020г.; посочено е притежаваното имущество от дружеството.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, прие за установено следното от фактическа страна:

Страните не спорят по фактите установени от първоинстанционния съд в обжалваното решение, а по направените от съда правни изводи, въз основа на анализа на събраните по делото доказателства, поради което относно правилно установената фактическа обстановка по правния спор между страните настоящият въззивен състав препраща към мотивите на първоинстанционния съд, на основание чл.272 ГПК, вр. с чл. 621 ТЗ.

Във въззивното производство не са представени и приети нови доказателства, които да водят до промяна на установената от първоинстанционния съд фактическа обстановка.

Софийският апелативен съд, в изпълнение на правомощията си по чл.269 ГПК, вр. с чл.621 ТЗ, след като извърши служебна проверка за валидност и допустимост на обжалваното решение, обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, съобразно посочените във въззивната жалба основания за неправилност на първоинстанционния акт, прие следното:

По допустимостта на въззивната жалба:

Жалбата е допустима, подадена е в срока по чл.633, ал.1 ТЗ, от активно легитимирана страна – длъжника, срещу подлежащ на въззивно обжалване по силата на чл.613а, ал.1 ТЗ, във вр. с чл.258 ГПК.

Първоинстанционното решение, като постановено от законен съдебен състав, в изискващата се от закона писмена форма, в рамките на

правораздавателни правомощия на съда и съобразено с твърденията в молбата по чл.625 ТЗ, относно обстоятелствата и основанията, на които се основава искането на молителя, и търсената защита, е валидно и допустимо.

Разгледана по същество, въззивната жалба е основателна.

Молбата по чл.625, ал.1 ГПК е подадена от длъжникът, при спазване на изискванията на чл.628, ал.1- ал.3 ТЗ.

С решение № 118 от 14.02.2022г., постановено по т.д. № 932 по описа за 2021г. на Софийски градски съд, търговско отделение, VI-11 състав, е открито производство по несъстоятелност на основание чл.630, ал.1 ТЗ на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, обявена е неплатежоспособността на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, допуснато е обезпечение чрез обща възбрана и запор върху имуществото на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, и е назначен временен синдик, като в тази част решението не е обжалвано и е влязло в сила, на основание чл.296, т.2, предл.1 ГПК, във вр. с чл.621 ТЗ, съответно не е предмет на настоящето въззивно производство.

Въззивникът оспорва само определената от съда с обжалваното решение начална дата на неплатежоспособността – 01.03.2020г., като поддържа, че същата следва да бъде 11.05.2021г.

Произнасяйки се по жалба на въззивник относно определената първоначална дата на неплатежоспособност, въззивният съд не е обвързан само от посочената от въззивника дата или период за начална дата на неплатежоспособност без значение, дали определянето на нова дата влошава или не влошава положението на жалбоподателя с оглед правилата на чл.271, ал. 1, изр.2 ГПК /В този смисъл Определение № 627 от 28.09.2012 г. на ВКС по т. д. № 444/2012 г., I т. о., ТК/.

Към началната дата на неплатежоспособността на длъжника, определена от съда, трябва да са налице общите материалноправни предпоставки, като не е достатъчно длъжникът да не плаща свое изискуемо парично задължение, а да не е в състояние да го изпълни, т.е. трябва да се определи началната дата на невъзможността за погасяване на вземането. Не е необходимо датата да се покрива непременно с датата на извършеното последно плащане /В този смисъл Решение №262 от 15.04.2008г. на ВКС по т.д.№780/2007г., ТК, I т.о./. Началната дата на неплатежоспособността следва да се определи с оглед цялостното икономическото и финансово състояние на длъжника, като бъдат преценени коефициентите за ликвидност, дали са под единица и какво е съотношението им, и момента на спиране на плащанията, но не само с оглед на последното извършено плащане към конкретно определен кредитор / в този смисъл Решение № 428 от 7.06.2004г. на ВКС по гр.д.№ 2053/2003г., ТК, I о; Решение № 275 от 13.04.2006 г. на ВКС по т.д.№ 26/2006г., I т. о., ТК; Решение №64 от 23.03.2010г. на ВКС по т.д.№959/2009г., II т.о., ТК ; Решение № 90 от 20.07.2012г. на ВКС по т.д.№1152/2011г., I т. о., ТК /.

В случая, за да определи началната дата на неплатежоспособността, след като е

посочил събраните по делото доказателства, съдът е приел, че дружеството е спряло търговската си дейност и плащанията на паричните си задължения, считано от м. 01.03.2020г. Като е съобразил установените от експертизата последни плащания съдът е приел, че следва да определи 01.03.2020г. за начална дата на неплатежоспособността.

При съобразяване на цитираната практика на ВКС, настоящият състав на съда не споделя мотивите на първоинстанционния съд за определяне на начална дата на неплатежоспособността, по следните съображения:

Видно от диспозитива и мотивите към решение от 15.03.2021г., постановено по арбитражно дело № 32 по описа за 2020г. на Арбитражния съд при Българската търговско-промишлена палата, за периода от 10.07.2018г. до 22.01.2020г. длъжникът е имал ликвидни и изискуеми задължения към „Софийска митрополия/Софийска епархия“ по договор за наем от 1 август 2013г. в размер на 158 106,20лв. – неплатен наем, т.е. за посочения период същият е бил спрял плащанията по посочения договор. Размерът на дължимия ежесмесечен наем по договора за наем от 01.08.2013г., който е дължал наемателя - молител в производството, е посочен на стр. 20 от решението в размер на 5 000 евро /9 779,15лв./ с ДДС, или 4 166,67 евро /8149,29лв./ без ДДС, като плащането на наема става авансово – до 10-то число на текущия месец.

Договорът за наем не е в кръга на посочените в чл.1, ал.1 ТЗ търговски сделки, но сделката следва да се определи като търговска, съобразно въведения от законодателя в чл.286, ал.1 ТЗ субективен критерий, предвид липсата на възражения и представяне на доказателства от длъжника за да опровергаване на презумпцията на чл. 286, ал. 3 ТЗ / В този смисъл Решение № 127 от 5.10.2011 г. на ВКС по т.д.№1027/2010г., II т. о., ТК/. Нещо повече, длъжникът е основал молбата си по чл.625 ТЗ именно на невъзможността да изпълни задълженията си по този договор, а и по отношение състоянието на неплатежоспособност и наличието на материалноправни предпоставки по чл.608, ал.1 ТЗ решението не е обжалвано и е влязло в сила, което изключва необходимостта от нова преценка за характера на сделката. Според приетото заключение на съдебно - счетоводна експертиза, което не е оспорено от страните и което съдът кредитира, като правилно и обосновано, показателите за икономическото и финансово състояние на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, са както следва:

- коефициент на обща ликвидност – за 2018г.-0; за 2019г. – 0; до 30.04.2020г. – 0,07;
- коефициент на бърза ликвидност – за 2018г.-1,47; за 2019г.- 0,13; до 30.04.2020г. - 0,25;
- коефициент за незабавна ликвидност – за 2018г. – 0,82; за 2019г.- 0,13; до 30.04.2020г. - 0,003;
- коефициент за абсолютна ликвидност – за 2018г.- 0,82; за 2019г.- 0,13; до 30.04.2020г. - 0,003.
- коефициент за финансова автономност към 31.12.2018г. – 0,068; към 31.12.2019г. – 0,031; към 31.12.2010г. – 0,047

- коефициент на задлъжнялост към 31.12.2018г. – 14,8; към 31.12.2019г. – 32,6; към 31.12.2020г. – 21,4

- към момента на извършване на експертизата, по информация на управителя на дружеството дейността е прекратена от януари 2020г.

При така установеното от фактическа страна и при липса на твърдения от страна на длъжника, че упражнява дейност след януари 2020г., не се налага допълнително изследване на икономическото и финансовото му състояние за да бъде определена началната дата на неплатежоспособност.

Тъй като след 10.07.2018г. длъжникът е спрял плащанията по договора за наем от 01.08.2013г., което се установява от арбитражното решение, следва да бъде съобразена презумпцията по чл.608, ал.3 ТЗ. С посочената разпоредба е въведена оборима законова презумпция, съобразно която неплатежоспособността се предполага, когато длъжникът е спрял плащанията, като спиране на плащанията е налице, когато длъжникът е платил изцяло или частично задължения към отделни кредитори, като при неизпълнение от длъжника дори на едно изискуемо парично вземане по чл.608, ал.1, т.1-т.3 ТЗ, в негова тежест ще бъде да установи обективното си икономическо положение с цел оборване на презумираното в тези случаи състояние на неплатежоспособност. Предвид установеното по делото икономическото и финансово състояние на дружеството за 2018г., съответно за периода 10.07.2018г. – до 31.12.2018г., настоящият състав на съда приема, че не е налице състояние на неплатежоспособност на длъжникът, главно заради оценка на коефициентите на бърза, незабавна и абсолютна ликвидност, които са в границите на 1,47 до 0,82, като дори и да се приеме, че длъжникът е имал затрудненията, то те са били временни, и той разполага с имущество, достатъчно за покриване на задълженията, без опасност за интересите на кредиторите, по смисъла на чл.631 ТЗ, т.е. за посочения период от време законовата презумпция е оборена от събраните по делото доказателства.

Това становище не може да бъде споделено за периода от 01.01.2019г. до момента на подаване на молбата по чл.625 ТЗ /28.05.2021г./, а и към настоящия момент, предвид липсата на твърдения за упражняване на търговска дейност от длъжника. Към 01.01.2019г. длъжникът е има неплатени задължения по договора за наем от 01.08.2013г. за 5 месеца, или за сумата от 25 000 евро / 48 895,75лв./ с ДДС, или 20 833,35 евро/40 746,45лв./ без ДДС, т.е. към тази дата е налице спиране на плащанията по договора за наем от 01.08.2013г., като икономическите и финансовите му показатели за 2019г. до 30.04.2020г., а и към настоящият момент, предвид липсата на твърдения за упражняване на търговска дейност, включително и показателите за ликвидност, са значително под референтите стойности, а доказателствата по делото не установяват предпоставките по чл. 631 ТЗ, съответно не е може да се приеме, че е оборена законова презумпция по чл.608, ал.3 ТЗ. От изложеното следва извод, че към 01.01.2019г. са били налице материалноправни предпоставки за определяне на началната дата на неплатежоспособността на длъжника – към тази дата длъжникът е

спрял плащанията по търговска сделка, по която е имал е изискуемо парично задължение, което според установените по делото икономически и финансови показатели не е бил в състояние да изпълни /чл.608, ал.3 ТЗ/; затрудненията му не са били временни и не е разполагал с имущество, достатъчно за покриване на задълженията си, без опасност за интересите на кредиторите /чл.631ТЗ/.

Неоснователни са възраженията на въззивника, че 11.05.2021г. следва да бъде определена за начална дата на неплатежоспособност, тъй като към тази дата „Софийската митрополия“ се е снабдила с изпълнителен лист, не са налице други кредитори, а по отношение задълженията по договора за наем е имало спор между страните.

Според теорията - изпълнителният лист е съдебен акт, който удостоверява правото за принудително изпълнение и разрешава то да бъде упражнено, като задължава и овластява изпълнителния орган да пристъпи по молба на кредитора към принудително изпълнение на притезанието, доказано с изпълнителното основание, въз основа на което се издава и чието съдържание възпроизвежда / Вж. Сталев, Ж. Българско гражданско процесуално право, Сиела, осмо издание, стр.733/.

От изложеното е видно, че изпълнителния лист и датата, на която същият е издаден, са нещо различно от настъпването на изискуемостта на парично задължение, по търговска сделка, като елемент от фактическия състав по чл.608, ал.1 ТЗ, и не могат да обосноват различен извод от направения по отношение на началната дата на неплатежоспособността на длъжника, предвид начина на определяне на същата, съобразно цитираната практика на ВКС. По същите съображения възраженията за липсата на други кредитори и наличието на спор по отношение между страните за задълженията по договора за наем от 01.08.2013г. са неоснователни.

Поради несъвпадане на изводите на въззивния съд с тези на първоинстанционния съд обжалваното решение следва да бъде отменено, в частта, в която 01.03.2020г. е определена за начална дата на неплатежоспособността на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, и вместо него бъде постановено решение, с което бъде определена за начална дата на неплатежоспособността на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, датата 01.01.2019г.

С оглед изхода на спора на основание чл.620, ал.1 ТЗ и чл.24, ал.2 от Тарифа за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК длъжникът - „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, следва да бъде осъден да заплати по сметка на съда сумата от 125лв. – държавна такса, дължима на основание чл.18, ал.1 от Тарифа за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК.

Воден от горното и на основание чл.272, ал.1, предл.2 ГПК, вр. с чл.621 ТЗ, Софийският апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 118 от 14.02.2022г., постановено по т.д. № 932 по описа за 2021г. на Софийски градски съд, търговско отделение, VI-11 състав, в частта, в която е определена начална дата на неплатежоспособността на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600 – 01.03.2020г., **и вместо него ПОСТАНОВЯВА:**

ОПРЕДЕЛЯ за начална дата на неплатежоспособността на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, **датата 01.01.2019г.**

ОСЪЖДА на основание чл.620, ал.1 ТЗ „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, да заплати по сметка на Софийски апелативен съд сумата от 125 лв. /сто двадесет и пет лева/ – държавна такса за въззивното производство.

В останалата част решение № 118 от 14.02.2022г., постановено по т.д. № 932 по описа за 2021г. на Софийски градски съд, търговско отделение, VI-11 състав, е влязло в сила, като необжалвано, на основание чл. 296, т.2, предл. 1 ГПК, във вр. с чл. 621 ТЗ.

Решението подлежи на вписване в търговския регистър при Агенцията по вписванията по партидата на „Храм АГ“ ЕООД, ЕИК 121135600, на основание чл.624 ТЗ, вр. с чл.14 от ЗТРРЮЛНЦ, и в книгата по чл.634в, ал.1 ТЗ на Софийски градски съд.

Преписи от решението да се изпратят на Агенцията по вписванията и Софийски градски съд.

Да се изпрати препис от решението на страната, на основание чл.7, ал.2 ГПК, вр. с чл. 621 ТЗ.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния касационен съд в 7 - дневен срок от вписването му в търговския регистър при Агенцията по вписванията, при условията на чл.280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____